

ESTI HÍRLAP

1981. 11. 27. 2

2hh

BUDAPEST ÉS KÖRNYEZETE (1.)

Világvároshoz méltó, rangos program

Hegyek, vizek, üzemek • Közös ügy

Világjelenség a természet pusztulása, a környezet rendjének és arányainak megbombálása; létünk veszélyeztetni. A környezeti ártalmak hatványozottan sújtják a sűrűn lakott településeket, elsősorban a nagyvárosok lakóit. Amikor Budapest világvárosi rangjával büszkélkedünk, megannyi példát sorolhat bárki fővárosunk környezeti ártalmaira is, essék szó vízről, csatornáról, közlekedésről, zajról hulladékról, parkokról, fákról...

Napok, nemzedékek

Megannyi példa, de ki hányat tudna sorakoztatni arra a kérdésre: *kik és mit tettek a főváros környezetvédelme érdekében?* Illetékestől kértünk választ: *Sebes Miklóssal, a Budapesti Pártbizottság osztályvezető-helyettesével, a testület várospolitikai munkabizottságának titkárával beszélgetünk.*

— *Mennyiben sajátos Budapest és a környezetvédelem kapcsolata?*

— Fővárosi átlagban minden négyzetkilométeren 3923 lakos él, a város területe 525 négyzetkilométer. A lakások száma csaknem 740 ezer, ehhez kell biztosítani a *minél komfortosabb életkörülményeket, a korszerű szolgáltatásokat.* Budapesten az ipartelepek száma majdnem 2500, az ország aktív keresőinek 26 százaléka a fővárosban dolgozik. Budapest természeti kincse a Duna és a budai hegyvidék, eredeti arcuk *ugyan-csak sokat változott.* A településszerkezet és a környezetvédelem kapcsolatára jellemző, hogy az ipari üzemek valamikor a város szélén helyezkedtek el, de az új lakónegyedek, városközpontok felépülésével már a város *belső területére, a lakások közvetlen szomszédságába kerültek.*

— *A sajátos kapcsolathoz hogyan alkalmazkodik a környezetvédelem munkaprogramja?*

— A tevékenység alappályájában nincs budapesti sajátosság. A vonatkozó törvény meghatározza a feladatot: *„az ember egészségének védelme, a jelenlegi és a jövő nemzedék életfeltételeinek rendszeres javítása”.* A várospolitikai munkabizottság megítélése szerint a főváros környezetvédelme *nemcsak a város rangja, hanem az országosnál sok tekintetben rosszabb körülmények miatt is kiemelt tennivaló, állandó figyelmet, a feladatok végrehajtásának módszeres ellenőrzését követeli.* Azt javasoltuk, munkaprogramunkban *alkalmazzuk is, hogy a tevékenység alapvetően a megelőzés legyen.* Ismerjük meg jobban a környezet tőröképességét, és kerüljünk mindenféle hosszabb távon nem igazolható kompromisszumot.

Trolibuszok, mozdonyok

— *Ez a jelen és a jövő stratégiája. Beszélhetünk-e a főváros környezetvédelmének eredményes múltjáról?*

— A tanácsi és társadalmi szervek *régóta és eredményesen* foglalkoznak a város rendjéért, tisztaságáért, a szép, virágos Budapestért kezdeményezésekkel. A feladatokhoz jobban alkalmazkodó budapesti környezet- és természetvédelmi bizottság és osztály csak 1980-ban alakult meg. Félreértés ne essék: bár munkájuk nagy segítség, nem rájuk hárul a feladatok egésze, *nem is tudnák egyedül, hivatalból elvégezni.* A múlt eredménye annak fölismerése, hogy a fővárosi környezetvédelem *össztársadalmi ügy.* A feladatokat megoldani csakis a termelési és a gazdasági tevékenység *szerves részeként* lehet. Szerefnék valamit hangsúlyozni: *a környezetvédelem nem egyszeri és nem statikus tevékenység.* Éppen olyan dinamikus, témáiban fordulatot, mint életünk egésze.

— *Milyen konkrétumokban fogalmazhatók meg az eredmények?*

— Kiemelhetném talán, a fővárosi közlekedést. Közismert a trolibuszhálózat fejlesztésének korábbi vitája. A bővítés eldöntésében nem kis szerepe volt a környezetvédelemnek. Küzdelmes volt, az intézkedések egész sorával járt, a *tehergépkocsik kitéllása* a Belvárosból. Sokba került a MÁV fővárosi pályaudvarainak *villamosítása*, hogy a gőzmozdonyok és a fűtőházak ne szennyezzék a levegőt. Nemcsak meghirdették, hanem *szigorúan kezdik ellenőrizni is az üzemanyag-takarékosságot*, például a BKV autóbuszainál, a megengedhető füstgáz normaértékének mérésével.

Pincék, padlások

— 1976-tól Budapest egész területén megoldódott a portalanított szemeszállítás. 1972-ben az első lovtalanítás során Budapest utcáiról 2500 köbméter limlomot szállítottak el, 1980-ban 120 ezer köbmétert: *ennyivel több ház padlása, pincéje, lakása lett tisztább, rendezettebb.* Húsz éve a fővárosi lakások 3 százalékában volt korszerű fűtés, mára az arány 54 százalékra emelkedett. Mindenki élvezi a hatását, de kevesen jegyzik a számokat: a közelmúltban évente 25-30 napon át rögzítették a főváros levegőjének *tülszennyezettségét, az utóbbi időben évente 4-6 ilyen napról szólnak a statisztikák.*

— *A már megszervezett, tudatos tevékenység a jövőben mivel gyarapíthatja a példák sorát?*

— Nem rövid a lista, de a várható öröm nem említhető a meglevő gondok nélkül.

Polgár Tamás